

Republika Hrvatska
Općinski sud u Đakovu
Trg dr. Franje Tuđmana 2
31400 Đakovo

Poslovni broj: P-92/2025-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Đakovu, po sutkinji toga suda Ivanki Banović, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Tomislava Grbeše, OIB: 19415573981, iz Đakova, Certissa 22, zastupanog po punomoćniku Andreju Gariću, odvjetniku u Slavonskom Brodu, protiv tuženika Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, Zagreb, Slavonska Avenija 6, zastupanog po punomoćnicima odvjetnicima u Odvjetničkom društvu Ćurković i Šanjug d.o.o., Zagreb, radi ništetnosti i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 23. rujna 2026. godine, u prisutnosti tužitelja uz zamjениčkog punomoćnika Marina Brajka, odvjetnika u Đakovu, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, dana 28. rujna 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetna odredba iz članka 6. stavka 1. Ugovora o namjenskom kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava broj 5140030242-61000060916/2006, sklopljenog 14. veljače 2006. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi: "... a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja trenutačno iznosi 1,50% jednokratno unaprijed."

II. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, tužitelju Tomislavu Grbeši, OIB: 19415573981, isplatiti iznos od 331,44 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana 24. veljače 2006. do 31. srpnja 2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za

varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

III. Utvrđuje se da je ništetna odredba iz članka 8. stavka 2. Ugovora o namjenskom kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava broj 5140030242-61000060916/2006, sklopljenog 14. veljače 2006. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi: "U tom slučaju Korisnik se kredita obvezuje izvršiti uplatu prema zaključnom obračunu Banke koja je ovlaštena zaračunati i naknadu, prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno politici Banke."

IV. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, tužitelju Tomislavu Grbeši, OIB: 19415573981, isplatiti iznos od 500,24 eura zajedno sa zateznom kamatom počev od 26. travnja 2014. do 31. srpnja 2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

V. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 781,55 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 28. rujna 2026. godine pa nadalje do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

VI. Odbija se, kao neosnovan, zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška u iznosu od 50,00 eura.

Obrazloženje

1. Tužitelj je dana 31. ožujka 2025. godine podnio ovome sudu tužbu protiv tuženika, radi ništetnosti i isplate. U tužbi navodi kako je 14. veljače 2006. godine s tuženikom sklopio Ugovor o namjenskom kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava broj 5140030242 61000060916/2006 (dalje: Ugovor), prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti u iznosu od 35.500,00 CHF prema srednjem tečaju za devize tuženika na dan korištenja kredita. Predmetnim Ugovorom je ugovoren rok otplate kredita u trajanju od 15 godina kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima kunske protuvrijednosti. Tuženik je prilikom isplate kredita dana 23. veljače 2006. godine naplatio tužitelju naknadu za obavljanje bankarskih usluga (naknada za obradu zahtjeva kredita) u iznosu od 2.497,23 kuna i to temeljem članka 6. stavka 1. Ugovora, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije kuna u eure iznosi 331,44 eura. Tužitelj je dana 25. travnja 2014. godine izvršio prijevremenu otplatu preostalog dijela kredita prilikom čega je tuženik tužitelju naplatio naknadu za prijevremenu otplatu kredita (naknada za prijevremeno zatvaranje kredita) u iznosu od 3.796,03 kuna i to temeljem članka 8. stavka 2. Ugovora, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije kuna u eure iznosi 500,24 eura. Navodi kako se o ugovornim odredbama za tzv. „ulaznu i izlaznu naknadu“ nije pojedinačno pregovaralo, već su iste kao takve unaprijed formulirane i od strane tuženika implementirane u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknada i usluga na ime kojih se iste naplaćuje. Navedene odredbe nisu bile ugovorene u dobroj vjeri te su suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega su iste nepoštene i ništetne te ne proizvodi pravni učinak. Slijedom navedenog, tužitelj postavlja tužbeni zahtjev da se utvrdi ništetnost navedenih odredbi Ugovora i da se tuženiku naloži povrat iznosa koji mu je temeljem navedenih odredbi naplatio, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od dana naplate istih, kako je to sve pobliže navedeno u izreci ove presude, te da tuženika obveže da tužitelju naknadi troškove ovog parničnog postupka.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva, no navodi da visina i datum naplaćene naknade nisu sporni. Navodi kako prije svega prigovara vrijednosti predmeta spora koja je u tužbi očito suviše visoko naznačena te se postavlja pitanje prava na naknadu troškova postupka. Tuženik zatim ističe prigovor zastare, jer je tužba podnesena dana 31. ožujka 2025. godine, a smatra da se primjenjuje opći zastarni rok od 5 godina, što bi značilo da za sva potraživanja s osnova stjecanja bez osnove koja su nastala prije 31. ožujka 2020. godine je nastupila zastara. Isto tako, navodi kako tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora, pa tako ne sadrži niti onaj minimalni činjenični opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, slijedom čega se uopće ne može niti napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Tuženik smatra da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora, a sadržaj Ugovora je određen iskazanim voljama ugovornih stranaka. Tužitelj se prije sklapanja ugovora o kreditu obratio tuženiku s kojim je, u razgovoru, pregovorima, upoznavanju sa svim mogućnostima kreditiranja, odlučio zatražiti sklapanje predmetnog ugovora o kreditu uz pripadajuće uvjete. Tuženik je u tim pregovorima vrlo jasno objasnio sve značajke ugovora, o promjenjivosti kamatne

stope, valutnoj klauzuli te o naknadama za obradu i prijevremenu otplatu kredita. Pri tome je tuženik, kako prije sklapanja, tako i za vrijeme trajanja ugovora o kreditu u cijelosti poštovao sve odredbe o pravima potrošača, vodeći računa da tužitelj jasno izrazi svoju ugovornu volju, te sukladno svom dispozitivnom pravu odluči kakav će ugovor s tuženikom zaključiti. Ugovor je imao vrlo jasan i uočljiv tekst da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi i da se radi o valutnoj klauzuli, da je ugovorena naknada za obavljanje bankarskih usluga (naknada za obradu zahtjeva kredita) i prijevremenu otplatu kredita (prijevremeno zatvaranje kredita), što je tužitelj po vlastitom izboru prihvatio, iako je imao mogućnost izbora drugih oblika, vrste, ugovora o kreditu, bilo kunski, bilo u eurima, bilo s fiksnom kamatom, bilo s promjenjivom kamatom. Isto tako, tuženik ističe, da je prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo dopušteno ugovaranje naknade za prijevremenu otplatu kredita (prijevremeno zatvaranje kredita), kao i naknade za obavljanje bankarskih usluga (naknada za obradu kredita), te su takve odredbe uobičajene u kreditnom poslovanju banaka, a i svaki korisnik je upoznat s tzv. ulaznom i izlaznom naknadom. Zatvaranjem bilo kojeg kredita, a naročito njegovo prijevremeno zatvaranje, predstavlja umanjeње imovine banke zbog čega banka ima legitimno pravo ugovoriti obvezi korisnika da u takvom slučaju bude dužan banci nadoknaditi prouzročene troškove, jer nitko nije dužan besplatno trpjeti štetu na svojoj imovini. Naknada za prijevremenu otplatu kredita (zatvaranje kredita) nema karakter ugovorne kazne niti predstavlja kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti, jer se ne radi o kamatama već o naknadi za prijevremenu otplatu. Ugovor nije unaprijed formulirani ugovor, već upravo odražava volju tužitelja iskazanu nakon potpunog i jasnog informiranja o svim značajkama takvog ugovora, dok je teret dokaza u smislu nepoštenosti na strani tužitelja. Tužitelj je bio upoznat s naplatom naknade za obavljanje bankarskih usluga (obrade zahtjeva kredita) i na koju je pristao potpisom Ugovora, a očigledno je da je dobrovoljno pristao na sklapanje predmetnog Ugovora, te na sve odredbe Ugovora, obzirom da u nijednom trenutku nije zatražio izmjenu nijedne ugovorne odredbe, refinanciranje kredita ili raskid ugovora. Zaključno, tuženik predlaže sudu da odbije tužbu i tužbeni zahtjev uz naknadu troška tuženiku.

3. Tužitelj se podneskom od 19. svibnja 2025. godine očitovao na navode iz odgovora na tužbu te naveo kako zastara ne može početi teći prije donošenja pravomoćne presude kojom će se utvrditi ništetnost pojedinih odredaba ili eventualna posljedična ništetnost čitavog ugovora koji sadrži takve odredbe. U odnosu na nepoštenost odredbi o tzv. ulaznoj i izlaznoj naknadi, naveo je kako je u svakom pojedinom slučaju potrebno utvrditi je li riječ o odredbama suprotnim načelu savjesnosti i poštenja te jesu li te odredbe prouzročile očitu neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana, odnosno ugrožavaju li navedene odredbe postizanje svrhe sklopljenog ugovora. U ovom slučaju, niti se pregovaralo o odredbi o troškovima tzv. ulazne i izlazne naknade, niti je tužitelj na bilo koji način uopće mogao individualno pregovarati o takovim odredbama obzirom da su iste bile unaprijed formulirane od strane tuženika pa tužitelj nije imao niti mogućnost utjecaja na njihov sadržaj. Budući da je tužitelju kao korisniku predmetnog kredita ostalo nepoznato koji su troškovi obuhvaćeni naplatom tzv. ulazne naknade i izlazne naknade, zajedno sa činjenicom nemogućnosti pregovaranja o navedenim odredbama rezultiralo je dovođenjem tužitelja u neravnopravan položaj koji je za posljedicu imao znatnu neravnotežu u pravima i obvezama između strana zaključenog ugovora na štetu tužitelja, a radi čega se odredbe kojima se korisniku kredita nameće plaćanje ulazne i

izlazne naknade u konkretnom slučaju imaju se smatrati nepoštenima i posljedično ništetnima.

4. Da bi utvrdio odlučne činjenice, sud je tijekom postupka pročitao predmetni Ugovor o kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama broj 5140030242-61000060916/2006 od 14. veljače 2006. (str. 10 do 18 spisa), zahtjev za dostavu podataka od 28. ožujka 2025. (str. 7. spisa), potvrdu o naplati naknade od 23. veljače 2006. (str. 8 spisa), pregled prometa za klijenta od 28. ožujka 2025. (str. 9 spisa), materijalnu dokumentaciju priloženu uz odgovor na tužbu (str. 38 do 138 spisa), te je proveden dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke.

5. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno u smislu članka 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22. i 155/23., dalje ZPP), kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

6. Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za utvrđivanjem ništetnosti odredbe članka 6. stavka 1. i članka 8. stavka 2. Ugovora, tj. odredbi o naknadi za obavljanje bankarskih usluga (naknada za obradu zahtjeva kredita), kao i naknadi za prijevremenu otplatu kredita (prijevremeno zatvaranje kredita), odnosno, tzv. ulaznoj i izlaznoj naknadi, kao i postoji li obveza tuženika na vraćanje iznosa od 331,44 eura na ime naplaćene naknade za obavljanje bankarskih usluga, tj. za obradu zahtjeva kredita, te na vraćanje iznosa od 500,24 eura na ime naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita, tj. prijevremeno zatvaranje kredita.

7. Među strankama nije sporno da je tužitelj sa tuženikom sklopio Ugovor broj 5140030242-61000060916/2006 dana 14. veljače 2006. godine u iznosu od 35.500,00 CHF, te je ugovoren rok otplate kredita u trajanju od 15 godina kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima kunske protuvrijednosti. Isto tako, nesporna je visina i datum naplaćenih naknada - naknade za obavljanje bankarskih usluga (za obradu zahtjeva kredita), kao i naknada za prijevremenu otplatu, tj. zatvaranje kredita.

8. Među strankama je sporno jesu li u predmetni Ugovor inkorporirane odredbe o naknadi za obavljanje bankarskih usluga (obradu zahtjeva kredita) i o prijevremenoj otplati, tj. zatvaranju kredita nepoštene, a time i ništetne, te postoji li obveza tuženika na isplatu iznosa na ime stečenog bez osnove. Sporno je i je li zahtjev za vraćanje iznosa naplaćenih naknada u zastari.

9. Iz Ugovora o kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama br. 5140030242-61000060916/2006 od 14. veljače 2006. (str. 10 do 18 spisa) proizlazi kako je isti sklopljen na 15 godina u iznosu od 35.500,00 CHF, a zaračunavaju se kamate od 4,90%, te prva rata dospijeva 1. travnja 2006. godine. Člankom 6. stavkom 1. Ugovora je propisano kako se korisnik obvezuje platiti naknadu, a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja iznosi 1,50%, jednokratno unaprijed, a isto tako propisano je kako se ujedno obvezuje platiti i sve troškove u svezi javnobilježničkih i sudskih pristojbi, kao i eventualno druge nastale troškove. U članku 8. stavku 2. Ugovora propisano je kako korisnik kredita može izvršiti prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita, ukoliko

o toj namjeri obavijesti Banku najmanje 30 dana unaprijed, te u tom slučaju korisnik se kredita obvezuje izvršiti uplatu prema zaključnom obračunu Banke koja je ovlaštena zaračunati i naknadu prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke.

10. Iz priloženog naloga (str. 8 spisa) proizlazi kako je prema internom nalogu dana 23. veljače 2006. godine provedena naplata iznosa od 2.497,23 kuna u korist kredita, pod svrhom "naknade iz kredita".

11. Iz pregleda prometa za klijenta od 28. ožujka 2025. (str. 9 spisa) proizlazi kako je po zahtjevu za dostavom dokumentacije od 28. ožujka 2025. (str. 7 spisa), tuženik izvijestio tužitelja o naplati izlazne naknade. U istoj je vidljivo kako je saldo dospjele glavnice u tablici 20.267,97 kuna, za datum valute od 1. travnja 2014. godine te datuma knjiženja 1. travnja 2014. godine dok se pod obračunom troška po datumu valute od 25. travnja 2014. godine i datumu knjiženja od 28. travnja 2014. godine je 3.796,03 kuna.

12. Tužitelj saslušan kao stranka iskazivao je da je predmetni kredit podizao tijekom 2006. godine u poslovnicu banke prednice tuženika u Đakovu. Kredit je podizao kao stambeni za adaptaciju obiteljske kuće u kojoj živi, a cijeli iznos kredita iskoristio je u navedenu svrhu, te isti nije koristio u nikakve poslovne svrhe, kao što ni kuću nije koristio u nikakve poslovne svrhe. Naveo je da nije bio vlasnik OPG-a, obrta ili trgovačkog društva. Kredit je podizao u švicarskim francima na nagovor djelatnika banke, koji mu je rekao da je rata po takvom kreditu najpovoljnija. Djelatnik banke mu nije pojašnjavao pojedine odredbe Ugovora, već se razgovor sveo na osnovne uvjete, a to je iznos kredita i iznos mjesečne rate te rok otplate. Nije mu objašnjeno to da se prilikom isplate iznosa kredita naplaćuje ikakva naknada, niti mu je rečeno što se to tzv. ulaznom naknadom podmiruje, niti u kojem je ona točno iznosu. Navodi kako je tek kasnije uvidio da je ista određena u visini od 1,50% od iznosa kredita, a njen iznos mu je skinut prilikom isplate kredita. Ni dan danas ne zna što se tom naknadom podmirivalo jer mu banka nije objasnila niti dala ikakvu specifikaciju možebitnih troškova, te uz obrazac ugovora nije dobio nikakve druge obrasce. Jedino što je shvatio je to da se ugovor ne može zaključiti bez plaćanja navedene naknade, po principu "uzmi ili ostavi". Pored ove naknade snosio je i druge troškove kao što su primjerice trošak javnog bilježnika te vještaka za procjenu nekretnine radi osnivanja hipoteke. Predmetni kredit je prijevremeno otplatio na način da je podigao drugi kredit kako bi predmetni kredit prijevremeno otplatio. Naime, zbog promjene kamatne stope i promjene tečaja, rate su toliko porasle da mu je bilo neizdrživo za plaćanje. Početna rata je bila negdje oko 1.300,00 kuna, da bi svojedobno dosegla iznos i od 2.200,00 kuna. Nadalje, navodio je kako ga nitko u banci prilikom sklapanja ugovora nije upozorio na mogućnost takvog rasta mjesečnih rata, a da su ga upozorili i upoznali s takvom mogućnošću, ne bi nikada pristao sklopiti takav ugovor. Prilikom prijevremene otplate kredita, naplaćena mu je također naknada, a za koju nije ni znao da mu je naplaćena, a to je tek shvatio od odvjetnika prilikom namjere podizanja predmetne tužbe za naknadu koja mu je naplaćena prilikom sklapanja ugovora. Na kraju je naveo i kako nema uopće saznanja što se tom naknadom za prijevremenu otplatu kredita podmirivalo, niti mu je djelatnik banke objašnjavao tu naknadu prilikom zatvaranja kredita.

13. Sud je prihvatio iskaz tužitelja kao istinit, jer je tužitelj iskazivao uvjerljivo i sukladno priloženoj materijalnoj dokumentaciji, a čijem iskazu se nije ni prigovaralo, niti se ičim doveo u pitanje ili osporio.

14. Iz svega navedenog, sud je utvrdio da su stranke sklopile predmetni Ugovor o kreditu a da je tužitelj isti sklapao u svojstvu potrošača, jer je kredit u cijelosti iskoristio za privatne svrhe (za adaptaciju obiteljske kuće u kojoj živi), zatim, da je Ugovor zaključen na obrascima koje je unaprijed sastavljao tuženik, koji kao banka ima svojstvo trgovca, da se, dakle, radi o standardiziranom ugovoru sastavljenom unaprijed od strane trgovca, bez mogućnosti izmjene pojedinih odredaba, po principu "uzmi ili ostavi", da prilikom zaključenja istog nije bilo pregovaranja o pojedinačnim odredbama, pa tako ni o utuženim odredbama kao ni o njihovim visinama budući da su iste bile unaprijed propisane od strane tuženika, a sa kojim iznosima tužitelj nije bio uopće upoznat. Osim što nije bilo pregovaranja i mogućnosti utjecaja na sadržaj pojedinih odredaba Ugovora, utvrđeno je da tužitelj nije valjano ni upoznat sa spornim odredbama o naknadi za obavljanje bankarskih usluga (za obradu zahtjeva kredita) i o naknadi za prijevremenu otplatu, tj. zatvaranje kredita, i njihovim značenjem, kao niti o prirodi takvih naknada, odnosno što se s istima podmiruje, jer kako već navodi tužitelj u svojem iskazu, isti je, plaćao i troškove javnog bilježnika, kao i vještaka za procjenu nekretnine radi osnivanja hipoteke, pa se postavlja pitanje što je to doista naplaćeno ovim naknadama.

15. Na pravni odnos stranaka u ovoj pravnoj stvari imaju se primijeniti odredbe Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine” broj 96/03., dalje: ZGP), Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine” broj 35/05., dalje: ZO) te Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993., koje su bile na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora.

16. Prema odredbi članka 81. stavka 1. i 2. ZGP-a propisano je kako ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo ima se smatrati nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s time da se smatra da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog trgovca. Prema odredbi članka 84. ZGP-a propisano je kako nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Nadalje, prema odredbi članka 87. stavka 1. i 2. ZGP-a propisano je kako nepoštena ugovorna odredba je ništetna, a ništetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništetnost i samog ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe.

17. Također, odredbom članka 3. stavka 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima reguliraju se nepošteni uvjeti u potrošačkim ugovorima te se smatra nepoštenom ona jednostrano određena klauzula koja suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzroči značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Opća klauzula nepoštenosti obuhvaća tri glavna kriterija i to da ugovorna odredba mora biti takva da se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, mora postojati značajna neravnoteža u stranačkim pravima i obvezama, te se mora protiviti načelu savjesnosti i poštenja.

18. Prema odredbi članka 323. stavka 1. ZOO-a propisano je da slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna j vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

19. Odredbom članka 1111. ZOO-a propisano je da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, a prema članku 1115. ZOO-a propisano je da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

20. Prema stavu ovog suda, u konkretnom slučaju, navedene odredbe članka 6. stavka 1. i članka 8. stavka 2. predmetnog Ugovora nepoštene su sukladno članku 81. stavku 1. ZJP-a. Naime, iste su određene u tipskom, tj. standardiziranom ugovoru sastavljenom od strane tuženika, trgovca, na unaprijed formuliranim obrascima, pa se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojoj stranka potrošač, konkretno tužitelj, nije imao mogućnosti pregovarati niti utjecati na njihov sadržaj. Uostalom, to je potvrđeno iskazom tužitelja, iz kojeg proizlazi da isti uopće nije bio upozoren niti upoznat s predmetnim odredbama i obvezom plaćanja naknada, a isto tako tijekom samostalnog čitanja predmetnog Ugovora nije shvatio što znače pojedine odredbe Ugovora, a posebice odredbe članka 6. stavka 1. i članka 8. stavka 2. Ugovora, odnosno na što se one odnose i u kolikom su iste iznosu. Isto tako iz iskaza proizlazi kako tužitelj nije dobio nikakve popratne obrasce uz predmetni Ugovor na kojima bi bile objašnjene sporne odredbe, na što se odnose, što je pod njima uključeno, kada se plaćaju i u kojem iznosu. Dalje, činjenica jest da je ugovaranje naknada za obavljanje bankarskih usluga (za obradu zahtjeva kredita) i za prijevremenu otplatu, tj. zatvaranje kredita – bilo nedopušteno, odnosno nije bilo zakonom zabranjeno, no u konkretnom slučaju, riječ je o nepoštenim ugovornim odredbama jer tuženik kao trgovac nije tužitelja kao potrošača u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, na štetu tužitelja kao potrošača. Isto tako, navedene odredbe predmetnog Ugovora jesu nejasne jer se ne zna točno na što se odnose i u kojem iznosu se određuju, što dovodi do zaključka kako su iste određene proizvoljno od strane tuženika, dakle, netransparentne.

21. U odredbi članka 6. stavka 1. Ugovora vidljivo je kako se korisnik obvezuje platiti naknadu, a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja iznosi 1,50%, jednokratno unaprijed. Ista naknada (kao tzv. ulazna naknada) naplaćena je dana 23. veljače 2006. godine u iznosu od 2.497,23 kune, a isto tako uz tu naknadu, tužitelj je imao obvezu, što je vidljivo u drugom dijelu članka 6. stavka 1. Ugovora, platiti i sve druge troškove u vezi sa javnobilježničkim i sudskim pristojbama, što proizlazi i iz iskaza tužitelja, koji navodi kako je prilikom sklapanja ugovora snosio i javnobilježničke troškove, ako i trošak vještaka za procjenu nekretnine radi osnivanja hipoteke. Shodno tome, postavlja se pitanje, koje točno troškove obuhvaća odredba članka 6. stavka 1. Ugovora, izuzev troškova javnobilježničkih i sudskih pristojbi koje su obuhvaćene drugim dijelom istog stavka Ugovora, i u kojem iznosu su obuhvaćene.

22. U odredbi članka 8. stavka 2. Ugovora vidljivo je kako korisnik kredita može izvršiti prijevremenu djelomičnu i konačnu otplatu kredita, ukoliko o toj namjeri obavijesti Banku najmanje 30 dana unaprijed, te u tom slučaju korisnik se kredita obvezuje izvršiti uplatu prema zaključnom obračunu Banke koja je ovlaštena zaračunati i naknadu prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke. Ista naknada za prijevremeno zatvaranje kredita (kao tzv. izlazna naknada) tužitelju je naplaćena dana 25. travnja 2014. godine u iznosu od 3.796,03 kuna. Ista odredba, prilikom sklapanja ugovora o kreditu, od strane djelatnika banke nije objašnjena tužitelju – niti u kojem iznosu se određuje, niti zašto se određuje, već je samo uklopljena u pripremljeni obrazac ugovora koji je tužitelju ponuđen kao gotov ugovor, po principu uzmi ili ostavi. Isto tako iz iskaza tužitelja vidljivo je kako isti nije uopće znao za navedenu naknadu, niti da mu je ista naplaćena.

23. Kako je utvrđeno da sporne odredbe nisu lako razumljive, odnosno da su nejasne, a pogotovo odredba o naknadi koja je tužitelju naplaćena prilikom zatvaranja kredita, koja je prema svom sadržaju u Ugovoru neodrediva i nepotpuna, to iste nisu isključene po članku 84. ZZP-a od ocjene poštenosti.

24. Na tuženiku, kao trgovcu, je bio teret dokazivanja da se o spornim odredbama pojedinačno pregovarao, a on, u ovom postupku ničim nije dokazao da se o spornim odredbama Ugovora pojedinačno pregovaralo. Isto tako, tuženik ničim nije dokazao da je tužitelja prije i za vrijeme zaključenja ugovora, upoznao sa strukturom tih naknada, tj. koje se to bankarske usluge nadoknađuju kako je to navedeno u predmetnom Ugovoru, kao i o prijevremenoj otplati, tj. zatvaranju kredita, niti da mu je uopće objasnio značaj tih odredbi.

25. Nadalje, ovaj sud zaključuje da bi tužitelj, ukoliko ne bi prihvatio navedene odredbe Ugovora, bio ograničen u ostvarivanju svojih prava (zahtjev za kredit, sadržaj ugovora o kreditu, nametanje neke druge obveze ili naknade), odnosno bez predmetne naknade za obavljanje bankarskih usluga i prijevremenu otplatu kredita nije bilo moguće sklopiti ugovor, pa je tim odredbama prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, i to na štetu tužitelja kao potrošača.

26. S obzirom na sadržaj predmetnih ugovornih odredbi, iako su iste lako uočljive, sud prihvaća tvrdnje tužitelja kako u Ugovoru nije jasno određeno o kakvim naknadama se radi, niti je davatelj kredita propisao i tužitelju objasnio strukturu tih naknada i zašto bi njihov iznos bio u izravnoj korelaciji sa iznosom kredita koji se traži, tj. objasnio zašto se iste naplaćuju. Ovaj sud smatra da su takve odredbe doista neodređene jer u istima nije navedeno po kojem tečaju se naknada ima obračunati, obzirom nije precizirano da li se naknada naplaćuje na dan sklapanja ugovora, na dan isplate kredita ili na neki treći dan. Proturječno je opravdanje tuženika da se radi o zakonski utemeljenim uobičajenim kreditnim troškovima, u situaciji kad istovremeno u Ugovoru postoji i odredba članka 6. stavka 1. i to u svom drugom dijelu u kojem se korisnik kredita pored predmetne naknade, obvezuje platiti i sve troškove u svezi javnobilježničkih i drugih pristojbi, kao i druge eventualno nastale troškove, pa se postavlja pitanje o kakvim se onda troškovima radi unutar naknade iz članka 6. stavka 1. Ovakvo pravno shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci pod poslovnim brojem Rev-673/2023-2 od 13. veljače 2024. S obzirom na troškove kredita, isti se mogu tek pretpostaviti kroz potrošnju uredskog materijala, uporabe informatičke opreme, javnobilježnički trošak i sl., ali koji ulaze u redovne troškove poslovanja banke kao

novčarske institucije, i nikako ne mogu korespondirati s iznosom sporne naknade u zavisnosti s visinom kredita. Prema tome i u skladu s člankom 81. stavak 1. i 2., člankom 84. i člankom 87. stavkom 1. i 2. ZZP-a, odlučeno je kao u točkama I. i III. izreke ove presude.

27. U odnosu na naknadu za prijevremenu otplatu kredita, valja naglasiti da je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: Su IV-308/2020 od 5. studenog 2020. usvojen zaključak da ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojom je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena ništetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo.

28. Kako je utvrđeno da su utužene odredbe kao nepoštene ništetne, te se odredbe među strankama ne mogu primijeniti i tuženik je sukladno članku 323. ZOO-a dužan tužitelju vratiti ono što je primio po osnovi takvih odredaba koje su utvrđene ništetnima. Dakle, tužitelj ima pravo na isplatu naknada koje su mu neosnovano naplaćene, pri čemu je između stranaka nesporno da je predmetna naknada za obavljanje bankarskih usluga (za obradu zahtjeva kredita) naplaćena dana 23. veljače 2006. godine, a naknada za prijevremenu otplatu, tj. zatvaranje kredita naplaćena dana 25. travnja 2014., obje u utuženom iznosu.

29. Shodno prethodnom, i u skladu sa člankom 323. stavkom 1., člankom 1111. i člankom 1115. ZOO-a, odlučeno je kao u točkama II. i IV. izreke ove presude.

30. Na iznose naplaćenih naknada, tužitelju pripadaju i zatezne kamate sukladno članku 1115. ZOO-a od dana stjecanja (naplate naknada), jer je tuženik bio nepošten pa je obavezan platiti zatezne kamate od dana stjecanja. Tuženik je nepošten jer je povrijedio interese i prava potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštene ugovorne odredbe kojima su ugovorene naknade za obavljanje bankarskih usluga (za obradu zahtjeva kredita) i za prijevremenu otplatu, tj. zatvaranje kredita, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, koje su uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, pa su ista nepoštene i time ništetne, a tuženik je nepošten od trenutka njenih ugovaranja i naplate.

31. Nije osnovan tuženikov prigovor zastare. Naime, potraživanje tužitelja nije zastarjelo iz razloga što je tužitelj u ovom postupku tražio da sud sporne odredbe predmetnog Ugovora utvrdi ništetnom, u kojem slučaju, prema zauzetom pravnom shvaćanju na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020., broj: Su-IV-47/2020, zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što bi u konkretnom slučaju bila pravomoćnost ove presude, u točkama I. i III.

32. Sud je rješenjem na pripremnom ročištu 21. svibnja 2026. odredio vrijednost predmeta spora u iznosu od 831,68 eura, sukladno članku 40. stavku 3. ZPP-a. Naime, ovaj sud je ocijenio osnovanim prigovor tuženika da je tužitelj suviše visoko odredio vrijednost predmeta spora pa ga ovaj sud odredio u visini kondemnatornih zahtjeva. Naime, deklaratorni zahtjev istaknut uz tužbeni zahtjev na činidbu/isplatu ne uzima se

u obzir pri utvrđivanju vrijednosti predmeta spora, već se vrijednost predmeta spora računa prema vrijednosti zahtjeva za činidbu/isplatu (odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revr 774/05-2 od 13. prosinca 2005., odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revr 475/08-2 od 27. listopada 2008.). Dakle, kako je u ovoj pravnoj stvari deklaratorni zahtjev iz točke I. i III. izreke ove presude na utvrđenje ništetnosti istaknut samo u svrhu utvrđivanja osnovanosti zahtjeva za povrat naplaćenih naknada, to se dio deklaratornog zahtjeva ne uzima u obzir prilikom utvrđivanja vrijednosti predmeta spora.

33. Odluka o trošku pod točkama V. i VI. Izreke ove presude temelji se na odredbi članka 154. stavka 1. u vezi sa člankom 155. ZPP-a, te Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine” broj 138/23., dalje: Tarifa).

34. Tužitelju je priznat trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku, a sve sukladno važećoj Tarifi i priloženom troškovniku. Tužitelju je tako priznat trošak sastava tužbe u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 7. t. 1. Tarife), sastava podneska od 19. svibnja 2025. u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 8. t. 1. Tarife), zastupanje na ročištima 21. svibnja 2026. i 23. rujna 2026., za svaki u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 9. t. 1. Tarife) i zastupanja na ročištu za objavu presude u iznosu od 75,00 eura (Tbr. 9. t. 3. Tarife), što ukupno iznosi 675,00 eura. Tužitelju je priznat i trošak sudske pristojbe na tužbu u plaćenom iznosu od 26,55 eura, te trošak pristojbe na presudu u iznosu od 80,00 eura. Sve navedeno ukupno iznosi 781,55 eura, a na koji iznos su tužitelju dosuđene i zatezne kamate od dana donošenja ove presude.

35. Tužitelju nije priznat trošak za sastav zahtjeva banci za dostavu dokumentacije od 28. ožujka 2025. godine u zahtijevanom iznosu od 50,00 eura, jer se radi o radnji koja nije bila neophodna za vođenje ove parnice, pa je primjenom članka 155. stavka 1. ZPP-a, tužiteljev zahtjev za naknadu ovog troška odbijen kao neosnovan.

36. Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Đakovu 28. rujna 2026.

Sutkinja
Ivanka Banović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka presude. Žalba se podnosi ovome sudu, a o žalbi odlučuje županijski sud.

DNA:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088d-be536**

Kontrolni broj: **04b84-3f9e2-e8413**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Đakovu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.